

A Fővárosi Ítéletábra a dr. Zaicz Gáborné dr. Czelez Éva (fél címe 2.) ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a dr. Bakos Péter Ádám (fél címe 1.) egyéni ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2016. október 4. napján kelt 21.P.20.918/2016/3. számú ítélete ellen a felperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 80.000 (nyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes és a felperes is galambokat tart. Az alperes a rendőrségen ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, miután észlelte, hogy hiányzik a kilenc legértékesebb galambja. Rendőrségi bejelentésében előadta, hogy unokaöccse a lopást megelőzően körülbelül két héttel minden előzmény nélkül elmaradt, nem jött a galambokat takarítani. Közölte, hogy az unokaöccse a felperesnél lakik, akiről azt hallotta, hogy három hónapja más fajtájú galambokat is tenyészt, pont olyanokat, mint az alperes. Említést tett két ismeretlen ...i galambász látogatásáról, valamint ...ról is, aki 25 éve ismeri az unokaöccsét. Ez utóbbi személyről el tudta azt képzelni, hogy ha a galambokat vételre felajánlják, akkor ő megveszi.

A feljelentés alapján nyomozás indult, melynek során mások mellett a felperesnél is házkutatást tartottak, a házkutatások nem vezettek eredményre, a nyomozóhatóság a nyomozást felfüggesztette.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét a büntetőeljárásban tett bejelentésével. Kérte annak kötelezésére, hogy a büntetőeljárásban tett bejelentését vonja vissza, a sérelmes helyzetet szüntesse meg, valamint fizessen meg részére 1.000.000 forint sérelemdíjat.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. Azzal védekezett, hogy lopás miatt feljelentést tett ismeretlen tettes ellen. A feljelentésben nem tett indokolatlanul sértő, bántó kijelentéseket, a rendelkezésére álló információkat mondta el.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 60.000 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 60.000 forint kereseti illetéket.

Az elsőfokú bíróság döntését az Alaptörvény I. cikk (1), (2) és (3) bekezdésére, a II. cikkére, a VI. cikk (1) bekezdésére, a IX. cikkére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. §, 2:45. § (2) bekezdésére alapította.

A lefolytatott bizonyítás eredményeként az alperes feljelentéséből, tanúkenti meghallgatásából azt a következtetést vonta le, hogy az alperesi feljelentés során az alperes a feljelentés alapjául szolgáló tényeket a valóságnak megfelelően ismertette, azokat az információkat közölte, amelyek rendelkezésére álltak.

A való tényekből és az alperes véleményének minősülő következtetés volt az alperes által megfogalmazott és a hatóság tudomására hozott azon gyanúja, hogy ismeretlen tettesek bűncselekményt követhettek el és ennek kivizsgálását kérte. Utalt arra, hogy a nyomozóhatóság az alapos gyanú fennállását megállapította, házkutatást is foganatosított.

Kiemelte, hogy önmagában az a tény, hogy az alperes feljelentést tett, amelynek adatai alapján a felperes ellen nyomozás indult, személyiségvédelmet nem alapozott meg. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 171. § (1) bekezdése szerint ugyanis bűncselekmény miatt bárki tehet feljelentést. Mivel a feljelentés megtétele törvényben biztosított jog, így e magatartása önmagában nem minősíthető jogellenesnek, még akkor sem, ha a büntetőeljárás nem vezetett felperes bűnösségének megállapítására. Megítélése szerint, valós tények hamis színben való feltüntetése sem történt. Valótlan, sértő tény állításának, híresztelésének, vagy való tény hamis színben való feltüntetésének hiányában a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján a jóhírnév megsértését sem lehetett megállapítani.

Utalt a BH2002. 223 számú eseti döntésre is, indokolása szerint a megindult eljárás keretében dönthető el a feljelentés alapossága vagy alaptalansága, a feljelentés önmagában nem személyiségi jogsértés. A házkutatás során a felperes által esetlegesen elszenvedett kellemetlenségek miatt az alperes felelősségét megállapítani nem lehetett, a nyomozásban tanúként működött közre. Amennyiben a felperes a nyomozóhatóság tevékenységében bármiféle kifogást talált, panasz jogintézményével élhetett, ez azonban az alperessel szembeni fellépésre nem adott alapot.

Mindezek alapján jogalapjában utasította el a felperes keresetét és erre tekintettel az elszenvedett hátrányokra irányuló tanúbizonyítási indítványt is mellőzte.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását. Fellebbezésében hivatkozott arra, hogy az ítéletben megállapított tényállás egyoldalúan részrehajló az alperes javára. Az alperes által előadottakat az elsőfokú bíróság elfogadta, ugyanakkor nem vette figyelembe azt a körülményt, hogy a házkutatásra az alperes bejelentése alapján került sor. Ebből következően fel sem merülhet, hogy rá nézve ne tett volna valótlan állítást.

Érvelése szerint a nyomozóhatóság törvényes eljárása csak a nyomozóhatóságot mentesíti az esetleges felelősség alól, a valótlan bejelentés azonban az alperes részéről történt. Közismert tény, hogy feljelentés esetén a rendőrség ismeretlen tettesként rögzíti a keresett személyt abban az esetben is, ha a feljelentő a személyt megjelöli. Az elsőfokú bíróság az új Ptk. hatályba lépése előtti eseti döntéseket idézett, az új Ptk. 2:42. § -a alapján a valótlan tartalmú bejelentés sérti a jóhírnevet.

Az alperestől a kérdéses galambok, állítása szerint 2015. január 5-én 16 óra 5 perc és 19 óra közötti időben tűntek el. Ehhez képest sem az alperes, sem a nyomozóhatóság nem kereste meg őt azzal, hogy tudomása van-e esetleg idegen galambokról. A galambászok jól ismerik egymást, számon tartják, hogy ki milyen galambokat tart, érthetetlen, hogy az alperes miért tett ilyen bejelentést a monori piacon hallottak alapján. Álláspontja szerint az alperes a híresztelésért is felel.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg. Fellebbezésében foglaltakkal kapcsolatban elsősorban arra mutat rá a másodfokú bíróság, hogy a felperes nem jelölte meg, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tények mely részükben és milyen okból tévesek. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás alapján egyértelmű, hogy maga az egész büntetőeljárás felperes bejelentésére (feljelentésére) indult, és a házkutatásra is a felperes által adott információkra figyelemmel került sor, így e körben a tényállás nem hiányos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival is egyetértett.

A fellebbezésre tekintettel az alábbiakat emeli ki.

Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást akként, hogy a feljelentésben szereplő kijelentések önmagukban személyiségi jogsértést nem alapoznak meg, akkor sem, ha a feljelentés nyomán indult eljárás eredményeként nem állapítható meg, hogy az érintett bűncselekményt követett volna el. Ennek megítélésében sem az elsőfokú bíróság által helyesen idézett jogeset idején még nem hatályos Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.), sem az Alaptörvény rendelkezései nem hoztak változást.

A feljelentő a hatóság felé tett bejelentéssel az Alaptörvény XXV. cikke szerinti jogát gyakorolja, és a Be. 171. § (1) bekezdése alapján pedig bárki tehet bűncselekmény miatt feljelentést. A büntető feljelentés megtételekor a jóhiszemű feljelentőt nem terheli az a kötelezettség, hogy a feljelentésben foglalt állításait bizonyítsa, sem az, hogy azzal kapcsolatosan vizsgálatokat folytasson, a feljelentésben foglaltak kivizsgálása a hatóság feladata. A feljelentés - tartalma szerint - elsősorban a feljelentő bűncselekményre vonatkozó tudomásának, és az abból levont következtetéseinek, esetlegesen a büntetőjogi értékelésére vonatkozó véleményének a nyomozó hatósággal való közlése.

A feljelentőtől így a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján az várható el, hogy a tudomásának megfelelő tényeket közöljön, illetve ne tüntessen fel valós tényeket hamis színben. Amennyiben a feljelentő a jogát rendeltetésszerűen gyakorolja, a feljelentés kivizsgálásával érintettek Ptk. 2:42. § szerinti személyiségi jogait alkotmányosan indokoltan korlátozhatják a feljelentés következtében indult nyomozás során elszenvedett kényszerselekmények, így a házkutatás is. Ugyanakkor a feljelentés is lehet jogsértő, ha rosszhiszemű, zaklató jellegű, a valós tényeket felróhatóan hamis színben tüntet fel, vagy tudatosan valótlan tényállításokat tartalmaz.

Azon körülményből, hogy az alperesnek csak a nagy értékű galambjai tűntek el, és azok egy bizonyos idő eltelte után sem tértek vissza hozzá, illetve a feljelentésben írt egyéb ismeretekből alappal vetődött fel annak gyanúja, hogy a galambokat ellopták. A feljelentés nem volt zaklató célúnak minősíthető; az alperes által a hatóság tudomására hozott információkkal a galambok megtalálását, a bűncselekmény felderítését kívánta előmozdítani, ez pedig nem jogsértő.

Az elsőfokú bíróság továbbá azt is helyesen állapította meg, hogy az alperes a rendelkezésére álló információknak megfelelően számolt be a lopás általa ismert körülményeiről, valamint azokról az adatokról, amelyek az ügy felderítésével összefüggésbe hozhatóak voltak. Ezek súlypontjai közé tartozik a ...i galambászok látogatása, az unokaöccs hirtelen eltűnése, előtte a szintén galambász felperes ingatlanában lakása, hallomás arról, hogy a felperes hasonló galambokat kezdett

tenyészteni, ettől függetlenül egy harmadik galambász megemlítése, akinek el lehetett adni a galambokat. A fenti információk közlése a hatósággal nem minősíthető rosszhiszeműnek. A feljelentés tartalmában nem érhető tetten valós tények hamis színben feltüntetése, rosszhiszemű gyanúba keverés, az alperes több szálát, személyt is felvet, ami a bűncselekménnyel összefügghet, illetve akinek a bűncselekménnyel esetlegesen információja lehet.

A feljelentésnek nem előfeltétele, hogy a feljelentő rákérdezzen előzetesen arra a megnevezett személyektől, hogy tudnak-e arról, hol lehetnek a galambjai, ez adott esetben a nyomozás eredményességét is megghiúsíthatja. Az alperes a tanúvallomásaiban azt a körülményt, hogy a felperes hasonló galambokkal kezdett foglalkozni, mint vecsési galambászok által elmondott értesülését, hallomását közölte, nem mint olyan tény, amit megtapasztalt, e körben sem tett tudatosan valótlan tényállítást, vagy híresztelt a Ptk. 2:45. § -át sértően valótlan tényeket. Nem tekinthető köztudomásúnak az, hogy a galambászok pontosan tudják, hogy a másik mikortól milyen fajtájú galambot tart. Nem jogsértő a hallomásból szerzett értesülés nyomozó hatóság részére történő továbbítása, és a feljelentést sem teszi rosszhiszeművé. A hatóság számára a hallomások is információszerzési források, illetve vizsgálat, értékelés tárgyai lehetnek. A feljelentésből és a nyomozati iratok alapján alperes volt hajléktalan unokaöccsére vonatkozó gyanú rajzolódik ki, ugyanakkor ez az unokaöccs a részben felperesi tulajdonban álló házban lakással, felperesi ismeretségével, a galambász tevékenységet folytató felpereshez is köthető volt. Nemcsak a hasonló galambok tenyésztésére vonatkozó információ miatt merülhetett fel ezért a házkutatás, aminek elvégzésére egyebekben a harmadik galambásznál is sor került, akire az alperes csak mint szerinte elképzelhető vevőre utalt.

Bár az alperes nem a felperes ellen tett feljelentést, ez a körülmény a feljelentés személyiségi jogi értékelése szempontjából irreleváns. A nyomozóhatóság nem pusztán a feljelentés alapján, hanem a B.XVIII.1133/2015/3. számú határozat szerint az alperes bejelentése és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján döntött a házkutatásról. A házkutatás indokoltsága a Be. 149. § (2) bekezdése alapján vizsgálható, és az elsőfokú bíróság által helyesen megállapítottak szerint a nyomozóhatóság felelősségi körébe tartozik.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - utalással a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján annak helyes indokaira - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. § folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a másodfokú perköltség megfizetésére, mely az alperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5), (6) bekezdése és a 4/A. § (1) bekezdése alapján 15.000 forint + áfa összegben mérlegeléssel megállapított ügyvédi munkadíjból állt.

A le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2017. március 10.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró